

PIETRO ROCCASALVA

The Queen of Gaps

PIETRO ROCCASALVA

The Queen of Gaps

Zeno X kondigt met trots de eerste solotentoonstelling van Pietro Roccasalva (°1970, Modica) aan. De Italiaanse kunstenaar groeide op in Sicilië maar leeft en werkt sinds lange tijd in Milaan. Roccasalva ziet zichzelf voornamelijk als schilder, maar heeft ook installaties, sculpturen, performances en films op zijn naam staan. Door de interne logica van zijn oeuvre is het voor hem onvermijdelijk om mediumoverschrijdend te werken. Elk werk refereert aan een voorgaand werk maar bevat ook een kiem voor toekomstige werken. Ieder werk is zowel vormelijk autonoom als een deel van een groter geheel. Het oeuvre van Roccasalva kan niet als een lineaire en chronologische opeenvolging begrepen worden maar eerder als een enorme hal met spiegels. Het geheel fungeert met andere woorden als een simulacrum: een afspiegeling, een representatie; het toont gelijkenissen met een bestaand beeld maar is toch uniek. Het is niet duidelijk of het origineel bestaat in de realiteit of enkel in een imaginaire tussenzone. Roccasalva wordt het meest aangetrokken tot de tijd 'tussen de tijd', een leegte als het ware, maar dan één met een bijzonder potentieel vermogen. Het is vooral Fernando Pessoa (1888-1935) die met zijn 'Boek der Rusteloosheid' een belangrijke voedingsbodem biedt voor Roccasalva's denken over tijd. Deze Portugese dichter en filosoof schrijft over een tijd die omschreven wordt als "nostalgie naar wat er nooit was". Roccasalva speelt met heel wat paradoxen, waaronder het idee dat er in de leegte een eenheid kan gevormd worden of dat de som van alles gelijk staat aan de leegte.

Roccasalva is een kunstenaar die zich verdiept in literatuur, filosofie en kunstgeschiedenis. Als Italiaanse kunstenaar kan hij uiteraard niet om de erfenis van de christelijke kunsttraditie heen. Deze brengt hem onder meer bij de Russische iconen en het omgekeerde perspectief, dat zich manifesteert in vele van zijn werken.

De tentoonstelling 'The Queen of Gaps', waarvan de titel ontleend is aan het gedicht 'The King of Gaps' van Pessoa, bestaat uit één sculptuur en vijf schilderijen. Het is een aanzet tot een nieuwe picturale iconografie. *Study from Just Married Machine I, II en III* (2014) beelden de scène uit van een installatie en tableau vivant die Pietro Roccasalva creëerde in 2012 naar aanleiding van zijn solotentoonstelling 'The Strange Young Neighbours'. Het werk was gebaseerd op een still uit de kortfilm 'La Ricotta' (1962) van Pier Paolo Pasolini (1922-1975). Roccasalva zette een traditionele 'nature morte' uit de film om in levensechte voorwerpen – op die manier wordt een schaal een mandoline-vormige boot, een mandje een luchtballon, de gespleten lookbollen lijken op elkaar te passen en vormen een bizar toilet en een fles wordt geherinterpreteerd als een vrouw. De luidspreker op het banket wordt ingeruild voor een haan die als een wachter het hele tafereel in de gaten houdt. Het genre van het stilleven krijgt zo een nieuwe invulling binnen de wereld van levende objecten. Het stilleven *Study for Just Married Machine II* brengt een beker en een traditioneel Italiaans 'rosetta'-brood samen. De twee dialogerende objecten zijn aan elkaar gekoppeld door hun in elkaar passende concave en convexe vorm - een tegenstelling die in verband wordt gebracht met het vrouwelijke en mannelijke element. De twee grote schilderijen focussen op het vrouwelijke en mannelijke personage uit het tableau vivant, het getrouwde koppel, terwijl het derde schilderij de hele scène verbeeldt.

Het schilderij *II Traviatore* (2014) maakt deel uit van een serie waarbij een ober centraal staat die een citruspers draagt op een lege schaal. Deze figuur is een metafoor voor de boodschapper van de leegte. Het personage verscheen voor het eerst in een tableau vivant uit 2002 tijdens een tentoonstelling in de Fondazione Ratti in Como. Deze ten voeten uit geschilderde *II Traviatore* (2014) verwijst naar Jean-Antoine Watteau's schilderij 'Gilles' (1718-1719), een portret van een personage uit de zestiende-eeuwse Italiaanse commedia dell'arte: 'Pedrolino' of kleine Pietro. Pietro is tegelijkertijd een afgeleide van het Italiaanse woord voor steen, en kan hier gezien worden als een geval van omgekeerde transsubstantiatie.

De sculptuur *Fanfaro* (2014) stelt een varaan voor die een 'arancino' - een Italiaanse gefrituurde gevulde rijstbal - vasthoudt, terwijl een kind in zijn staart bijt. De scène roept een brede waaier aan associaties en referenties op, van Duchamp tot Caravaggio met zijn 'Boy Bitten By Lizard', van Bernini's sculptuur 'Child with Dragon' tot de typische Chinese draak met de zon. Een grote arancino en een echte varaan verschenen voor de eerste keer samen in de tentoonstelling 'De Morgen' in 2006. Als de arancino lijkt te alluderen op de dode zon – zoals reeds vaak het geval was in eerdere werken van Roccasalva – en de varaan aan een prehistorische tijd, dan kan het bijtende kind gezien worden als een metafoor voor "nostalgie naar wat er nooit was", een onmogelijke temporele dimensie.

Pietro Roccasalva heeft solotentoonstellingen gehad in het Kölnischer Kunstverein, Keulen (DE), Le Magasin, Grenoble (FR), GaMeC, Bergamo (IT) en de Fondazione Querini Stampalia, Venetië (IT). Zijn werk maakte deel uit van groepstentoonstellingen in de David Roberts Art Foundation, Londen (GB), het Centre for Contemporary Art, Warschau, MoMA PS1, New York (USA), Bonniers Konsthall, Stockholm (SE), Museum of Contemporary Art, Chicago (USA), MAXXI, Rome (IT), Kadist Art Foundation, Parijs (FR) en S.M.A.K., Gent (BE), en andere. Hij werd uitgenodigd om deel te nemen aan de Biennale van Venetië (2009), de Torino Triënnial (2008), Manifesta 7 en de Prague Biennial (2007). Recent kocht MoMA in New York een van zijn installaties aan voor haar collectie.

PIETRO ROCCASALVA

The Queen of Gaps

Zeno X is proud to announce the first solo exhibition of Pietro Roccasalva (b. 1970, Modica). The Italian artist grew up in Sicily but has been living and working in Milan for a long time. Roccasalva sees himself mainly as a painter, yet he has also produced installations, sculptures, performances and films. The internal logic of his oeuvre is such that working cross-media becomes an almost unavoidable given for the artist. Every work refers to a previous work, but also contains a seed for future pieces. All of his works are both formally autonomous and part of a larger whole. The work of Roccasalva cannot be understood as a linear and chronological sequence but rather as a huge hall with mirrors. The whole functions as a simulacrum of sorts: a reflection, a representation; it shows similarities to an existing image but is still unique. The origin is maybe to be found in reality or only exists in an imaginary intermediate zone. Time and space are determining factors in this respect, even if they reveal little more. Roccasalva is specifically attracted to the time that exists 'between time', which he describes as a void, yet one with a particular potentiality. Roccasalva's thinking about time is especially grounded in Fernando Pessoa's (1888-1935) 'Book of Restlessness'. This Portuguese poet and philosopher writes about a time that he describes as "nostalgia for what never was". Roccasalva plays with many paradoxes, including the idea that oneness can be formed in emptiness, or that the sum of all equals emptiness.

Roccasalva is an artist with keen interests in literature, philosophy and art history. As an Italian artist, he can obviously not ignore the legacy of the Christian art tradition, which leads him to Russian icon art and the reverse perspective, as manifested in the estranging image of many of his works.

The exhibition 'The Queen of Gaps', whose title is derived from the poem 'The King of Gaps' by Pessoa, consists of one sculpture and five paintings. It is a first step toward a new pictorial iconography. *Study from Just Married Machine I, II and III* (2014) depict a scene of an installation and tableau vivant that Pietro Roccasalva created in 2012 in the frame of his solo exhibition 'The Strange Young Neighbours'. The work was based on a still from the short film 'La Ricotta' (1962) by Pier Paolo Pasolini (1922-1975). Roccasalva translated a traditional 'nature morte' from the

movie into real-life objects; a bowl is transformed into a mandolin-shaped boat, a basket into a hot air balloon, split garlic bulbs fit together to form a bizarre toilet and a bottle is reinterpreted as a woman. The loudspeaker at the banquet is exchanged for a cock that keeps watch over the whole scene. The genre of the still life takes on a new meaning in the world of living things. The still life *Study for Just Married Machine II* brings together a cup and a traditional Italian 'rosetta' bread. The two dialoguing objects are linked to each through their matching concave and convex shapes - a contrast that is associated with the male and female element. The two large paintings focus on the male and female characters in the tableau vivant, the married couple, while the third painting depicts the whole scene.

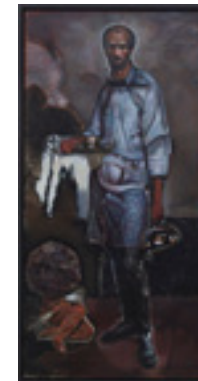
The painting *Il Traviatore* (2014) is part of a series that has a waiter carrying a juicer on an empty tray as its central theme. This figure is a metaphor for the messenger of emptiness. The character first appeared in 2002 in a tableau vivant realised during an exhibition at the Fondazione Ratti in Como. This full-length painted *Il Traviatore* (2014) refers to Jean-Antoine Watteau's painting 'Gilles' (1718-1719), a portrait of a character from the sixteenth-century Italian Commedia dell'arte: 'Pedrolino' or little Pietro. Pietro is also a derivative of the Italian word for stone, and can here be seen as a case of reverse transubstantiation.

The sculpture *Fanfaro* (2014) depicts a dragon lizard holding an 'arancino' - an Italian fried stuffed rice ball - while a child is biting its tail. The scene evokes a wide range of associations and references, from Duchamp to Caravaggio with his 'Boy Bitten By Lizard', from Bernini's sculpture 'Child with Dragon' to the typical Chinese dragon with sun. A large arancino and a real dragon lizard appeared for the first time together in the exhibition 'De Morgen' in 2006. If the arancino seems to refer to the dead sun - as has often been the case in earlier works by Roccasalva - and the lizard to prehistoric times, then the biting child can be seen as a metaphor for "nostalgia for what never was", an impossible temporal dimension.

Pietro Roccasalva has had solo exhibitions at the Kölnischer Kunstverein, Cologne (DE), Le Magasin, Grenoble (FR), GAMEC, Bergamo (IT) and the Fondazione Querini Stampalia, Venice (IT). His work was part of group exhibitions at, among others, the David Roberts Art Foundation, London (GB), the Centre for Contemporary Art, Warsaw, MoMA PS1, New York (USA), Bonniers Konsthall, Stockholm (SE), Museum of Contemporary Art, Chicago (USA), MAXXI, Rome (IT), Kadist Art Foundation, Paris (FR) and S.M.A.K., Ghent (BE). He was invited to participate in the Biennale of Venice (2009), the Torino Triennial (2008), Manifesta 7 and the Prague Biennial (2007). MoMA in New York recently acquired one of his installations for its collection.

Fanfaro
2014
121 x 73 x 127 cm
painted wood, fried rice ball

Il Traviatore
2014
195,4 x 100,4 cm
acrylic on canvas

Study from Just Married Machine III
2014
126,9 x 298,2 cm
charcoal and acrylic on canvas

Study for Just Married Machine II
2014
56 x 78 cm
oil on canvas

Study from Just Married Machine I
2014
198,2 x 272,7 cm
acrylic on canvas

Study from Just Married Machine II
2014
198,2 x 272,7 cm
acrylic on canvas

ZENO X GALLERY

FRANK DEMAEGD

NOVEMBER 9 - DECEMBER 20, 2014
OPEN WEDNESDAY TILL SATURDAY 1-5 PM

ZENO X GALLERY · GODTSSTRAAT 15 · 2140 ANTWERP BORGERHOUT · BELGIUM
TEL: +32 3 216 16 26 · FAX: +32 3 216 09 92 · INFO@ZENO-X.COM · WWW.ZENO-X.COM